

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 4T/104/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114011865
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Antala
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2014:3114011865.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín na hlavnom pojednávaní konanom dňa 16. decembra 2014 v Trenčíne samosudcom JUDr. Michalom Antalom takto

r o z h o d o l :

Obžalovaný

S. N., nar. XX.XX.XXXX v H., okres H., bytom v H., P. č. XX, okres H., zamestnaný formou dohody ako robotník vo firme M + M Hydro, Nové Mesto nad Váhom, t. č. na slobode,

je vinný, že

ako otec maloletého V. M., narodeného XX.XX.XXXX, v zmysle § 62 Zákona o rodine a na základe rozsudku Okresného súdu Trenčín číslo 14C 244/2010 zo dňa 31.01.2011, právoplatného dňa 12.03.2011, je povinný prispievať na výživné pre syna V. sumou 33,- Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky U. M., narodenej XX.XX.XXXX, bytom Y. - S., S. XXX si túto svoju vyživovaciu povinnosť od mesiaca apríl 2011 do mesiaca máj 2012 a od mesiaca jún 2013 do 16. decembra 2014 neplní, čím mu za uvedené obdobie vznikol dlh na nezaplatenom výživnom v celkovej sume 1 075,- Eur, pričom v sledovanom období nebol evidovaný na príslušnom úrade práce, sociálnych vecí a rodiny ako nezamestnaný, nebol poberateľom dávok v hmotnej núdzi ani iných dávok a bol za taký čin prepustený z výkonu trestu odňatia slobody dňa 29.04.2013,

t e d a

najmenej tri mesiace v období dvoch rokov si úmyselne neplní svoju zákonnú povinnosť vyživovať iného, a takýto čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas, hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin z výkonu trestu odňatia slobody prepustený,

č í m s p á c h a l

trestný čin prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), písm. c) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zákona.

Za to sa

o d s u d z u j e

podľa § 207 odsek 3 Tr. zákona s prihliadnutím na §§ 36 písm. l), 37 písm. m) Tr. zákona za použitia § 38 ods. 2 Tr. zákona na trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov s poukazom na § 49 ods. 2 Tr. zákona n e p o d m i e n e č n e.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona sa obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody z a r a d ů j e do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Z dôkazov vykonaných v konaní pred súdom, na podklade podanej obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín zo dňa 28. októbra 2014 č. k. 1Pv/217/14/3309-19, na hlavnom pojednávaní, spôsobom a v rozsahu tak, ako navrhli procesné strany - iba prokurátor, a ako bolo určené súdom, so zreteľom na ustanovenia §§ 2 ods. 19, 278 ods. 1, ods. 2 Tr. poriadku, vyhodnotením týchto vykonaných dôkazov v súlade s § 2 ods. 12 Tr. poriadku, t. j. jednotlivo a vo vzájomnom súhrne bez ohľadu na to, ktorá z procesných strán tieto dôkazy navrhla či obstarala, súd zistil skutkový stav veci tak, ako je uvedený vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Skutkový stav veci súd ustálil, bez narušenia skutkovej totožnosti žalovaného skutku, na podklade výsledkov dokazovania na hlavnom pojednávaní. Obžalovaný sa na hlavné pojednávanie bez akéhokoľvek ospravedlnenia neustanovil, hoci bol naň riadne a včas predvolaný, a boli splnené všetky procesné podmienky pre vykonanie hlavného pojednávania (§ 252 odsek 2 Tr. poriadku), keď súd dospel v danom prípade, aj napriek charakteru žalovanej trestnej činnosti, výnimočne k záveru, že vec možno na hlavnom pojednávaní prejednať aj v neprítomnosti obžalovaného, ktorý sa vo veci opakovane, nielen v prípravnom konaní, ale aj v konaní pred súdom, v podanom odpore k veci (k zisteniu skutkového stavu) vyjadroval, čím nebolo porušené jeho procesné právo na obhajobu.

Obžalovaný S. N. v prípravnom konaní nepopieral to, že výživné určené súdom na svojho maloletého syna V. potom, čo bol podmienene prepustený z výkonu trestu riadne neplatí. Priznal tiež, že sa o neho vôbec nezaujíma a ani iným spôsobom neprispieva. Svoje konanie úprimne oľutoval, pričom na svoju obhajobu uviedol, že je dlhodobo nezamestnaný, má viacero vyživovacích povinností. Aj keď je už zamestnaný vo firme M + M Hydro v Novom Meste nad Váhom, je vedené proti nemu viacero exekučných konaní a z mesačného príjmu mu zostane iba suma iba 85,- €. Dodal, že na úrade práce ho ani nezaregistrovali, pretože mu chýbal jeden doklad. Sociálne dávky nepoberal.

Obžalovaný už v prípravnom konaní bol dostatočne poučený o možnosti účinnej ľútosti za splnenia zákonných podmienok a opakovane sa vyjadroval, že má možnosť si peniaze od svojich kamarátov, požičať a zaplatiť tak celý dlh na výživnom. Naposledy sa takto vyjadroval vo svojom písomnom odpore proti vydanému trestnému rozkazu zo dňa 12. novembra 2014, v ktorom uviedol, že celý dlh na výživnom je schopný splatiť do 14 dní. Má mu v tom pomôcť jeho priateľ L. V., ktorý sa za neho aj písomne zaručuje svojím podpisom v tomto podanom odpore (z obsahu tohto podania však vyplýva, že L. V. svoj podpis na tomto dokumente nedal).

Spáchanie žalovaného skutku obžalovaným, keď obžalovaný priznal, že svoju vyživovaciu povinnosť v žalovanom období riadne neplnil, bolo preukazované predovšetkým výpoveďou matky maloletého V., svedkyne U. M., a ďalej tiež podporne viacerými vykonanými relevantnými listinnými dôkazmi.

Svedkyňa U. M. - matka maloletého V. M., ako svedok na hlavnom pojednávaní a v úplnej zhode (bez akýchkoľvek rozporov) s tým, čo už uviedla v prípravnom konaní potvrdila v podrobnostiach, že obžalovaný v žalovanom období výživné, v stanovenej sume súdom, riadne neplatil. Taktiež sa vôbec nezaujímal o svojho syna a ani iným spôsobom na jeho výživu a výchovu neprispel. Uviedla, že obžalovaný ku dňu konania hlavného pojednávania dlhuje na výživnom sumu 1.075,- €. Dodala, že obžalovaný sa jej prostredníctvom telefónu deň pred konaním hlavného pojednávania ozval s tým, že chce zaplatiť dlhované výživné aspoň z polovice, že mu s tým pomôžu kamaráti, a že jej ešte večer peniaze prinesie. Obžalovaný však vôbec neprišiel a ani sa už neozval. Osobne si myslí, že obžalovaný peniaze vôbec nemá a takto sa snaží, teda že jej niečo sľúbi, zmierniť následky vo vzťahu k svojej osobe.

Z oboznámených listinných dôkazov ich prečítaním boli zistené tieto nasledovné skutočnosti:

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 31. januára 2011 č. k. 14C/244/2010-46, právoplatný dňa 12. marca 2011 (na č. I. 27-29 trestného spisu) vyplynulo, že manželstvo obžalovaného a svedkyne U. M. bolo rozvedené a na čas po rozvode manželstva bol ich spoločne narodený syn V. M. (dňa 28. decembra 2007 - rodný list na č. I. 26 trestného spisu) zverený svedkyňi U. M. do osobnej starostlivosti s právom ho zastupovať a spravovať jeho majetok. Obžalovanému bola určená vyživovacia povinnosť v sume 33,- € mesačne, splatné vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred.

Zo správ ústavu na výkon trestu odňatia slobody ako aj potvrdení - ústrižkov poštových poukážok (č. I. 33-34 a 38-39 trestného spisu) vyplýva, že obžalovaný počas výkonu trestu odňatia slobody (odsúdenie Okresným súdom Trenčín v trestnom konaní sp. zn. 5T/27/2008 - trestný rozkaz na č. I. 30-32 trestného spisu) za takú istú trestnú činnosť ako v danom prípade, obžalovaný pri nástupe do výkonu trestu odňatia slobody svoju vyživovaciu povinnosť na maloletého V. M. nahlásil a z jeho príjmu z práce, počas výkonu trestu, mu boli z neho vykonávané zrážky a poukazovanie na jeho výživu.

Obžalovaný bol po ostatnom (podmienečnom) prepustení z výkonu trestu odňatia slobody v evidencii úradu práce ako uchádzač o zamestnanie od 5. augusta 2013 do 22. septembra 2013, kedy bol vyradený z tejto evidencie pre neustanovenie sa v plánovanom termíne za účelom aktívneho preukázania hľadania si zamestnania a nepoberal žiadne sociálne dávky (písomné správy z Úradu práce ... Trenčín č. I. 11-13 trestného spisu).

U. M., matka maloletého V. M. nepoberala a nepoberá náhradné výživné ma maloletého syna (správa z Úradu práce ... Trenčín na č. I. 14 trestného spisu).

Obžalovaný bol v evidencii Sociálnej poisťovne, ale v súčasne dobe nepoberá dávky v nezamestnanosti ani nemocenské dávky. Za obdobie od 1. apríla 2011 do 12. septembra 2014 mu bola vyplatená suma 322,- € na úrazových dávkach. (správa Sociálnej poisťovne na č. I. 15-18 trestného spisu).

Obžalovaný v období od roku 2011 do 30. januára 2014 nepodal daňové priznanie (správa z Daňového úradu Trenčín na č. I. 19 trestného spisu).

Z písomnej správy Okresného úradu Trenčín zo dňa 18. septembra 2014 ako aj výpisov zo živnostenského registra (č. I. 20-23 trestného spisu) vyplýva, že S. N. bol vedený ako živnostník a súčasne ako konateľ v obchodných spoločnostiach Becom, s. r. o., Trenčín a Tezo, s. r. o., Trenčín vo všetkých s miestom doterajšieho trvalého pobytu obžalovaného. Vo všetkých troch prípadoch však bolo začaté konanie o zrušení oprávnení, vzhľadom na trestnú nebezúhonnosť obžalovaného.

Z písomnej správy živnostníčky O. A. - M+M Hydro, Dubnica nad Váhom (č. I. 40 trestného spisu) vyplýva, že obžalovaný je u nej zamestnaný formou dohody ako pomocný robotník s nepravidelným výkonom práce a nepravidelným vyplácaným príjmom. Má vedomosť o exekúcii vedenej súdnym exekútorom JUDr. Soňou Majtúchovou za tri dlhy.

Dlh obžalovaného na výživnom na maloletého syna V. M. je aj predmetom začatého exekučného konania (Upovedomenie o začatí exekúcie u súdnej exekútorky JUDr. Adriany Steinerovej so sídlom v Trenčíne zo dňa 17. februára 2014 EX/40/2014 na č. I. 36-37 trestného spisu).

V konaní pred súdom, na hlavnom pojednávaní na základe vykonaných dôkazov spôsobom a v rozsahu tak, ako navrhli procesné strany - iba prokurátor, a ako bolo určené samosudcom so zreteľom na ustanovenia § 2 odsek 19, § 278 odsek 1, odsek 2 Tr. poriadku, vyhodnotením týchto vykonaných dôkazov v súlade s § 2 odsek 12 Tr. poriadku, t. j. jednotlivo a vo vzájomnom súhrne bez ohľadu na to, ktorá z procesných strán tieto dôkazy navrhla či obstarala s konštatovaním, že potom, ako už prítomné procesné strany (iba prokurátor) nemali ďalšie relevantné návrhy na doplnenie dokazovania a jeho doplnenie už ani súd nepovažoval za potrebné, dospel súd nezvratne k záveru, že v danom prípade bolo nepochybne dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný a súčasne aj to, že tento žalovaného skutku sa dopustil práve obžalovaný S. N., keď predtým súd relevantne, oproti obžalobe, bez narušenia jej skutkovej totožnosti, upravil túto v zmysle zákona v sume dlhu na výživnom ku dňu meritórneho rozhodnutia, a následne súd tento žalovaný skutok po právnej stránke posúdil ako dokonaný trestný čin prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), písm. c) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zákona.

Obžalovaný sám po celý čas, aj v konaní pred súdom, po vydaní trestného rozkazu priznal, že svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému synovi V. M. v žalovanom období, teda vyjmúc obdobie ostatného výkonu trestu odňatia slobody, vôbec neplnil a uznával tak svoj dlh na výživnom, ktorý mu narastal, a ktorý opakovane sľuboval v celom rozsahu vyrovnať a dosiahnuť tak účinnú ľútosť a svoje oslobodenie spod obžaloby. Hoci bol o tomto riadne poučovaný už v prípravnom konaní, neurobil tak ani potom, čo toto sľuboval vo svojom podanom odpore proti vydanému trestnému rozkazu a ani potom, čo toto sľuboval

matke maloletého U. M., ktorej výpoveď je v danom prípade základným dôkazom, ktorý usvedčuje obžalovaného spolu s ďalšími zabezpečenými a vykonanými relevantnými dôkazmi, vyššie uvedenými v tomto rozsudku, ktoré tvoria ucelený na seba nadväzujúci logický reťazec nespochybniteľných dôkazov, ktorý usvedčuje obžalovaného z tohto, že minimálne v nepriamom úmysle svoju vyživovaciu povinnosť neplní v danom prípade, hoci u neho neexistujú také prekážky, ktoré by mu účinne bránili túto svoju povinnosť plniť. Pritom obrana obžalovaného, že v evidencii úradu práce nebol kvôli istému dokladu, a že nemá dostatočný príjem, je vyvrátený listinnými dôkazmi, ktoré preukazujú pravý opak. Súd v danom prípade výnimočne považoval situáciu, keď sa obžalovaný bezdôvodne neustanovil na hlavné pojednávanie, hoci bol naň riadne a včas predvolaný, za splnenia ďalších procesných podmienok za situáciu, keď nebolo potrebné zaisťovať účasť obžalovaného, pretože on v podstate nesporoval dlh na výživnom a mal dostatok času na to, aby svoj dlh na výživnom vyrovnal tak, ako predtým sľuboval. Z konania obžalovaného, ktoré popisovala svedkyňa U. M. len logicky vyplýva jediný možný záver o takejto snahe obžalovaného, že nie je schopný tento dlh na výživnom zaplatiť, pričom akékoľvek oddialovanie meritórneho rozhodnutia (odročovaním hlavného pojednávania) by znamenalo iba ničím neodôvodnené predlžovanie prejednávania tohto prípadu pred súdom, a to jednoznačne na úkor maloletého dieťaťa. O tom, že obžalovaný skutočne nie je schopný naplniť podmienky účinnej ľútosti dostatočne preukazuje aj to, že osoba, ktorá má obžalovanému finančne pomôcť sa v písomnom odpore nepodpísala, ako naznačoval obžalovaný v obsahu svojho písomného odporu.

Obžalovaný v zmysle vyššie uvedeného a tak, ako to aj vyplýva zo skutkovej časti tohto rozsudku konal vo forme minimálne nepriameho úmyslu (dolus eventualis) podľa § 15 písm. b) Tr. zákona. Okrem už vyššie uvádzanej naplnenej objektívnej stránke - konania obžalovaného, ktoré naplňuje až privilegovanú skutkovú podstatu žalovaného trestného činu - prečinu a subjektívnu stránku - zavinenie, bol naplnený aj ďalší formálny znak - objekt útoku, a to ochrana vyživovanej osoby povinnosťou osoby, ktorá má zákonnú povinnosť ju vyživovať, ktorej výška už predtým bola určená súdom (v rámci konania o rozvod manželstva obžalovaného s matkou maloletého V., U. M.), s ktorou sa aj trestnoprávny súd plne stotožňuje. Súčasne bol naplnený aj subjekt, keď obžalovaný z hľadiska veku, bez akýchkoľvek pochyb spĺňa podmienky trestnej zodpovednosti a bez zistenia akýchkoľvek skutočností o nepríčetnosti, či zníženia jej príčetnosti. Týmto súd po právnej stránke žalovaný skutok posúdil ako dokonaný trestný čin prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207, odsek 1, odsek 3 písm. b), písm. c) Tr. zákona, keďže boli naplnené všetky uvádzané formálne znaky tejto skutkovej podstaty trestného činu, vrátane obligatórne potrebného materiálneho znaku, t. j. stupňa nebezpečnosti konania obžalovaného, ktorý bol zjavne vyšší než nepatrný. V tomto smere uvedené korešponduje aj s obžalobou, vyjmúc konštatovania v obžalobe o naplnení odseku 2 žalovanej skutkovej podstaty trestného činu - prečinu, keď ani z preukázaných skutkových okolností z konania pred súdom, ani formálne z obžaloby, či z dôkaznej situácie v prípravnom konaní dostatočne nie je preukázané vyhýbanie sa obžalovaného takejto svojej zákonnej povinnosti.

Zo správy o povesti obžalovaného Mestského úradu Trenčín (na č. I. 49 trestného spisu) nevyplýva, že zo strany spoluobčanov sú na obžalovaného podávané žiadne sťažnosti, a že by nepožíval dobrú povesť. Iné údaje im nie sú známe.

Zo správy o priestupkoch na osobu obžalovaného (na č. I. 50 trestného spisu) vyplýva, že obžalovaná nemá žiadny záznam v evidencii priestupkov.

Z odpisu z registra trestov na osobu obžalovaného (na č. I. 51-52 trestného spisu) však vyplýva, že obžalovaný bol doposiaľ 14-krát súdne trestaný pre spáchanie rôznej trestnej činnosti, aj zhodnej ako v danom prípade a bol v minulosti už opakovane vo výkone trestu odňatia slobody.

Zo správy probačnej úradníčky Okresného súdu Trenčín (č. I. 35 trestného spisu) zo dňa 25. februára 2014 vyplýva, že u obžalovaného je realizovaný dohľad probačným úradníkom súdu na podklade uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 3Pp/18/2013, ktorým bol obžalovaný dňa 29. apríla 2013 podmienčne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody (Okresný súd Trenčín sp. zn. 5T/27/08), keď mu bolo uložené, aby sa v súčinnosti s probačným úradníkom podrobil sociálnemu výcviku alebo inému výchovnému programu a našiel si prácu či preukázateľne sa uchádzal o zamestnanie v rámci určenej skúšobnej doby podmienčného prepustenia, t. j. do 29. apríla 2015.

Pri určovaní druhu a výmery trestu súd prihliadal najmä na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie a jeho mieru, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

U obžalovaného bola zistená iba jedna poľahčujúca okolnosť spočívajúca v tom, že sa k žalovanému skutku a trestnej činnosti doznal, úprimne oľutoval /§ 36 písm. l) Tr. zákona/. Na druhej strane však zistil aj jednu priťažujúcu okolnosť v tom, že už bol opakovane predtým viackrát súdne trestaný /§ 37 písm. m) Tr. zákona/. Potom súd pri ukladaní trestu dospel k záveru, že u obžalovaného by bolo v príkrom rozpore ukladať iného, možného alternatívneho trestu odňatia slobody, vzhľadom na dosiahnutie účelu trestu v zmysle § 34 Tr. zákona a aj so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, aj osobu obžalovaného. Preto do úvahy prichádzalo iba uloženie trestu odňatia slobody, obligatórne spojeného s jeho výkonom vzhľadom k tomu, že obžalovaný sa trestnej činnosti dopustil evidentne v čase plynutia určenej skúšobnej doby podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý vykonával za zhodnú trestnú činnosť z minulosti. Súd tak za použitia § 38 odsek 2 Tr. zákona ukladal obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody v zákonnej sadzbe podľa odseku 3 § 207 Tr. zákona (1 až 5-tich rokov). Takto uložil obžalovanému dostatočný (primeraný) takýto trest vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov, t. j. v dolnej polovici trestnej sadzby. Na výkon tohto trestu ho súd zaradil do prísnejšieho ústavu na výkon takéhoto trestu, t. j. do stredného stupňa stráženia podľa § 48 odsek 2 písm. b) Tr. zákona, keďže bolo evidentné, že v ostatných desiatich rokoch pred spáchaním tohto trestného činu bol obžalovaný vo výkone takéhoto trestu. Iné, či už miernejšie alebo prísnejšie zaradenie podľa odsek § 48 Tr. zákona nepovažoval za potrebné.

S predmetným trestným konaním konanie o náhrade škody, tzv. adhézne konanie, spojené nebolo. Dlh na výživnom v zmysle platného trestného zákona nemá povahu škody.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 (pätnástich) dní od jeho oznámenia (vyhlásenia, doručenia) prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne.
Právo podať odvolanie neprináleží tomu, kto sa tohto práva už výslovne vzdal.